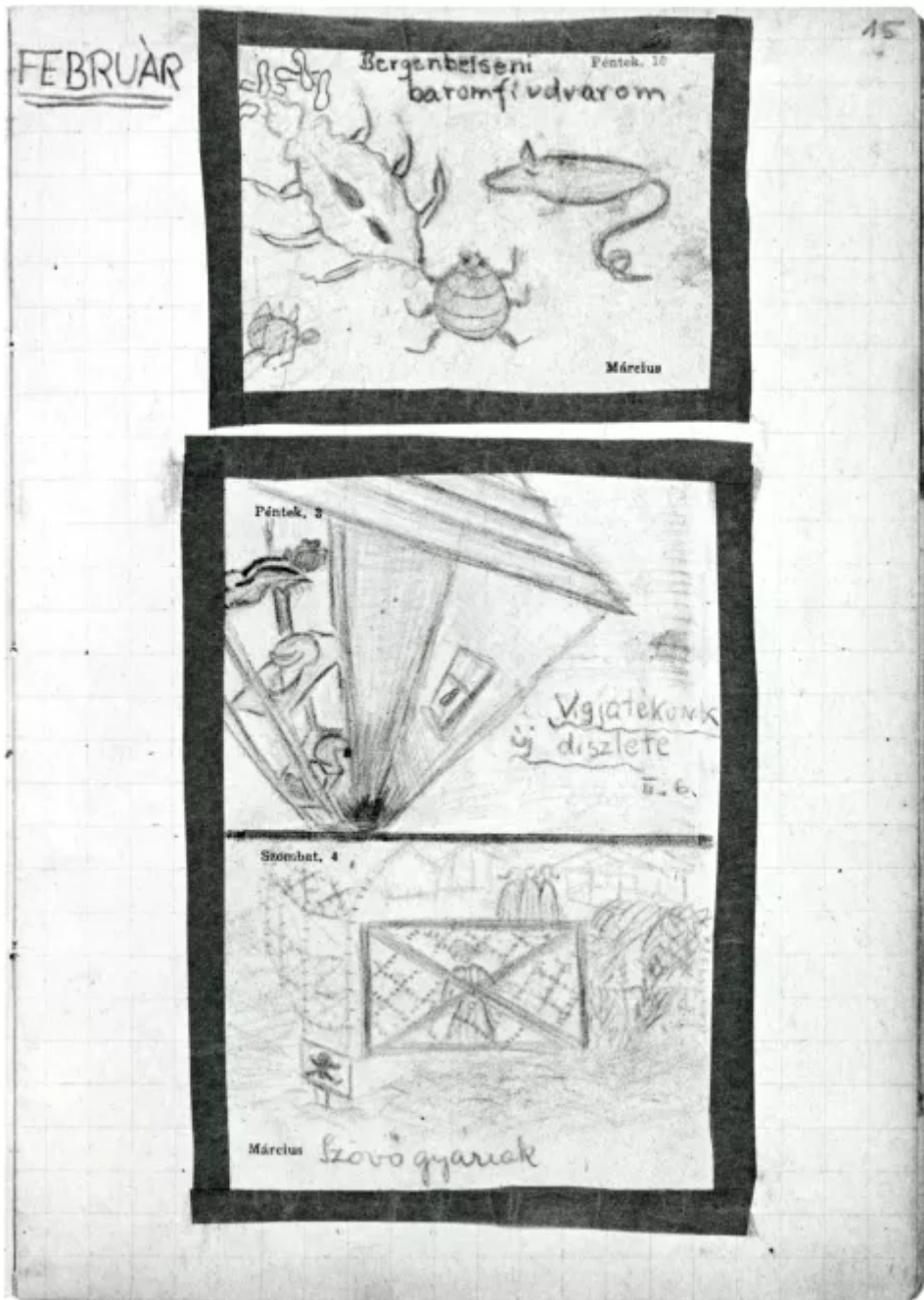

Merényi Zsuzsa Rajzos Naplója A Deportálásról V.

Ezt a rajzot is a húgom csinálta a táborban. "Vígjátékunk új díszlete" a címe a középső rajznak. Ez akkor készült, amikor átköltöztettek egy másik barakkba. Hogy miért, azt meg nem mondom.

Nem sokáig voltunk ott [Bergen-Belsenben], talán egy fél évig vagy öt hónapig, nem tudom pontosan már. A felszabadulás úgy ment, hogy egy szép napon nyitva voltak a tábor kapui, és akkor néztünk egymásra, hogy ez meg micsoda. Csak így. Kinyitották a kaput. Nem szóltak semmit. Németek sehol nem voltak. Ez 1945. április vége vagy május eleje [Bergen-Belsent a brit hadsereg szabadította föl 1945. április 15-én. -- A szerk.].

Volt orvos is. Arra nem emlékszem, hogy gyógyszert kaptunk-e, de valószínűnek tartom. Nekünk az volt a szerencsénk, hogy elég későn vittek el, tehát még nem voltunk leromolva, hogy ne tudtunk volna megbirkózni az ilyesfajta megpróbáltatásokkal. Kimentünk a lágerudvarra, csoportosan jötték például felszabadult francia zsidó foglyok, akikért küldtek autóbuszokat. És nem tudom, még kik. És azok nagyon aranyosak voltak, és mondták, hogy fejet fel, menjetek, amerre láttok, szabadok vagytok. Tudok franciául, azért megértettem, amit mondtak. És akkor volt egy magyar pasas, aki azt mondta, hogy én Budapestre megyek, akár gyalog is, ki jön velem. És ehhez a pasashoz csatlakoztunk a húgommal meg a barátnőinkkel.

És elindultunk, gyalog. Így kerültünk később egy elhagyott német hivatalnokvárosba, Tröbitzbe [Brandenburg tartomány]. Volt ott egy lakótömb, be lehetett menni ezekbe a hivatalnokházakba. Kaptunk egy szobát, és a húgomon kitört a tifusz, amit sikerült nem elkapnom. Én ápoltam, és én nem kaptam meg. Az oroszok nagyon rendesek voltak -- mert akkor már ott tartottak az oroszok --, és mindennap kaptunk egy nagy edény tyúklevest tésztával, és azzal tudtam táplálni a húgomat. Úgyhogy felépült.

Nem tudom, mennyi ideig kószáltunk mindig kelet felé, de kószáltunk pár hétig, amíg hazaértünk. Ahol véletlenül állt vonat, ott megkérdeztük, hogy hova indulnak. Hogyha kelet felé, akkor felszálltunk, de semmiféle rendszer nem volt ebben. Nagyon friss volt a felszabadulás. Sőt, még orosz katonával is találkoztam a mezőn, és nem is ismertem föl, hogy ez orosz katona. Kérdeztem, hogy mit akar. Mondta, hogy az órám, mert még megvolt. Utólag a húgom mondta, hogy hát te hülye vagy, ez egy orosz volt.

Volt egy olyan megállapodásunk a húgommal -- erre viszont egész pontosan emlékszem -- hazajövet a táborból, Bergen-Belsenből, hogy mi úgy fogunk tenni, mintha ez nem lett volna, és ott folytatjuk az életünket, ahol abbahagytuk. Hát persze nem így sikerült, de ez volt a tervünk.